

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ

ตำแหน่ง เกษตรชำนาญการ (ด้านเกษตรกรรมคลินิก)

เรื่อง ที่เสนอให้ประเมิน

1. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วยระบบ Lean เพื่อลดระยะเวลาในการรอรับยา และรับคำแนะนำการใช้ยาของผู้ป่วยนอกที่ห้องจ่ายยาชั้น 2 ในชั่วโมงเร่งด่วน (10.00-12.30 น.)

2. ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่อง การให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วยโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง

เสนอโดย

นางสาวสิวิกา อยู่สุข

ตำแหน่ง เกษตรปฏิบัติการ

(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 655)

กลุ่มบริการทางการแพทย์ กลุ่มงานเกษตรกรรม

โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานแพทย์

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. ชื่อผลงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วยระบบ Lean เพื่อลดระยะเวลาในการรอรับยา และรับคำแนะนำการใช้ยาของผู้ป่วยนอกที่ห้องจ่ายยาชั้น 2 ในชั่วโมงเร่งด่วน (10.00-12.30 น.)

2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ เมษายน 2557 – ธันวาคม 2557

3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

หน่วยบริการเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก เป็นหน่วยงานที่สำคัญในงานเภสัชกรรมของโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักคือ การให้บริการจ่ายยาและให้คำแนะนำการใช้ยาแก่ผู้ป่วยนอก ของโรงพยาบาล โดยมีเป้าหมายในการให้บริการ คือ ผู้ป่วยได้รับยาที่ถูกต้อง เหมาะสม และรวดเร็ว แต่เนื่องจากการปฏิบัติงานในหน่วยงานมีข้อจำกัดทั้งในด้านสถานที่ และอัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่และเภสัชกร ที่ไม่สามารถเพิ่มจำนวนได้ตามภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นตามจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นเพื่อให้งานบริการเภสัชกรรมผู้ป่วยนอกมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้มีการนำแนวความคิด Lean มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วยระบบ Lean เพื่อลดระยะเวลาในการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยาของผู้ป่วยนอกที่ห้องจ่ายยาชั้น 2 ในชั่วโมงเร่งด่วน (10.00-12.30 น.)

Lean⁽¹⁾ คือ การบูรณาการแนวคิด กิจกรรม และวิธีการที่เป็นระบบในการระบุและกำจัดความสูญเปล่า หรือสิ่งที่ไม่เพิ่มคุณค่าภายในกระแสคุณค่าของกระบวนการ โดยอาศัยการดำเนินการตามจังหวะความต้องการของลูกค้าด้วยระบบดึง (Pull System) ทำให้เกิดสภาพการไหลอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และทำการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ระบบอยู่เสมอ โดยอาศัยแนวคิดการเพิ่มผลผลิตซึ่งมุ่งที่จะผลิตสินค้าหรือบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้นโดยใช้ทรัพยากรการผลิตที่น้อยกว่า (Doing More with less) เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงองค์กร

4. สรุปสาระสำคัญของเรื่องและขั้นตอนการดำเนินการ

4.1 สาระสำคัญของเรื่อง

ระยะเวลาารอรับยา นับเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งของการให้บริการเภสัชกรรมผู้ป่วยนอกในการที่จะบ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการให้บริการเพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจ แต่อย่างไรก็ตาม การลดระยะเวลาารอรับยาให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ไม่อาจทำได้ด้วย

การเพิ่มจำนวนเภสัชกรหรือเจ้าหน้าที่ได้เสมอไป และในขณะเดียวกัน ความพยายามลดระยะเวลา รอรับยา โดยไม่ถูกต้อง อาจทำให้ขั้นตอนที่จำเป็นหรือขั้นตอนที่สร้างความปลอดภัยแก่ผู้ป่วย หายไป

แนวคิด Lean เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิดในการมองหาและขจัดความสูญเปล่า (Waste) ออกจากระบบ การนำแนวคิด Lean มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบให้บริการเภสัชกรรมผู้ป่วยนอก ทำให้ระบบการให้บริการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ลดระยะเวลารอรับยา โดยผู้ป่วยยังคงได้รับยาและคำอธิบายการใช้ยาได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

ปัจจุบันงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอกชั้น 2 ให้บริการผู้ป่วย เฉลี่ย 335 ใบสั่งยา และ 1,554 รายการต่อวัน ระยะเวลาการให้บริการมาตรฐาน 60 นาที ต่อใบสั่งยา ซึ่งเป็นระยะเวลาเฉลี่ย ในช่วง 8.00-16.00 น. โดยขั้นตอนการรอรับยาและคำแนะนำการใช้ยามี 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้คือ

จากข้อมูลข้างต้น จำนวนผู้ป่วยที่มาใช้บริการรับยา ณ ห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอกชั้น 2 โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุกปี ส่งผลให้ระยะเวลาในการรอรับยา และรับคำแนะนำการใช้ยาของผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงชั่วโมงเร่งด่วน 10.00-12.30 น. ซึ่งมีระยะเวลารอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา เฉลี่ย 68 นาที และจากการเกิดปัญหาการร้องเรียน ด้วยวาจาเรื่องรอรับยานาน ทำให้ความพึงพอใจต่อระยะเวลารอรับยาของโรงพยาบาลอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอกชั้น 2 ได้นำแนวคิด Lean มาประยุกต์ใช้วิเคราะห์หากระบวนการทำงานที่ก่อให้เกิดการสูญเปล่าในกระบวนการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการให้บริการ ทำให้สามารถลดขั้นตอนที่ไม่ก่อให้เกิดคุณค่าในกระบวนการลง สามารถให้บริการภายในระยะเวลาที่กำหนดได้เพิ่มขึ้น ระยะเวลารวมในการให้บริการเฉลี่ยลดลง

4.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

4.2.1 ก่อนการปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Pre-Lean)

- เขียนกระบวนการทำงานปัจจุบันตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการทำงานอย่างละเอียด
- จับเวลาในแต่ละกระบวนการทำงาน รวมถึงระยะเวลาที่ต้องรอในแต่ละขั้นตอน
- เก็บข้อมูลความพึงพอใจผู้รับบริการหลังจากได้รับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา
- นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหา เวลาเฉลี่ยในการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยาร้อยละความพึงพอใจต่อระยะเวลาการรอรับยาในระดับดีขึ้น และประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงาน
- วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาการเกิดความล่าช้า แล้วนำมาวางแผนแก้ไขปัญหา
- วิเคราะห์กระบวนการทำงานทั้งหมด เพื่อหาสิ่งที่จำเป็นต้องทำ (Value)

สิ่งที่ไม่จำเป็นต้องทำ (Waste) เพื่อกำหนดกระบวนการทำงานใหม่

4.2.2 หลังปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Post-Lean)

- ดำเนินการตามกระบวนการทำงานใหม่ (Post-Lean)
- จับเวลาในแต่ละกระบวนการทำงาน รวมถึงระยะเวลาที่ต้องรอในแต่ละขั้นตอน
- เก็บข้อมูลความพึงพอใจผู้รับบริการหลังจากได้รับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา
- นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหา เวลาเฉลี่ยในการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยาร้อยละความพึงพอใจต่อระยะเวลาการรอรับยาในระดับดีขึ้น และประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานหลังปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Post-Lean)

5. ผู้ร่วมดำเนินการ

นางจันทิมา อูทาร์วุฒิพงษ์ สักส่วนของผลงาน ร้อยละ 10

6. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

ส่วนของผู้ขอประเมินเป็นผู้ปฏิบัติมีสัดส่วนของผลงาน ร้อยละ 90 ดังนี้คือ

6.1 ก่อนการปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Pre-Lean)

- เขียนกระบวนการทำงานปัจจุบันตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการทำงานอย่างละเอียด ดังปรากฏใน แผนภูมิที่ 1 (ภาคผนวกหน้า 1)
- นำข้อมูลการจับเวลาในแต่ละกระบวนการทำงานรวมถึงระยะเวลาที่ต้องรอ ในแต่ละขั้นตอน จากแบบฟอร์มบันทึกเวลาก่อนปรับปรุงกระบวนการ (Pre-Lean) (ภาคผนวกหน้า 5) และข้อมูลความพึงพอใจผู้รับบริการหลังจากได้รับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา ตั้งแต่เดือนเมษายน 2557 ถึง เดือนกรกฎาคม 2557 มาคำนวณหา เวลาเฉลี่ยในการรอรับยาและ

รับคำแนะนำการใช้ยา รื้อยละความพึงพอใจต่อระยะเวลาการรอรับยาในระดับดีขึ้นไป และประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงาน โดยรวมเวลาที่เป็นคุณค่า หรือสิ่งที่จำเป็นต้องทำหารด้วยเวลาทั้งหมดของกระบวนการทำงาน คูณด้วย 100

ประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานก่อนปรับปรุงกระบวนการ (Pre-Learn)

$$= \frac{\text{เวลาที่มีคุณค่า} \times 100}{\text{เวลาทั้งหมด}}$$

$$= (7 \times 100/68)$$

$$= 10.29$$

- วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาการเกิดความล่าช้า โดยใช้แผนภูมิแก๊งปลา (Fish Bone Diagram) แผนภูมิที่ 2 (ภาคผนวกหน้า 2) แล้วนำมาวางแผนแก้ไขปัญหาดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวางแผนการแก้ไขปัญหา (ห้องจ่ายยา)

ปัญหาที่จะแก้ไข	แผนการแก้ไข	วัตถุประสงค์	เครื่องมือ
1. พื้นที่ห้องจ่ายยาคับแคบไม่เอื้อต่อการทำงาน	1. ออกแบบการจัดวางผังตู้ยาใหม่และจัดระบบ 5ส.	1. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้สะดวกรวดเร็ว 2. ลดระยะเวลาการรอคอย	-re-arrange -CQI -5ส.
2. เจ้าหน้าที่สืม/ขาดความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับยาและนโยบายต่างๆ	1. จัดอบรมเกี่ยวกับนโยบายยา วิธีปฏิบัติงานต่างๆตามมาตรฐานงานบริการจ่ายยาอย่างสม่ำเสมอ 2. แพทย์สั่งยาทางคอมพิวเตอร์เภสัชกรสามารถตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องในระบบคอมพิวเตอร์ได้ทันที	1. ลดความคลาดเคลื่อนของการจัดยา และจ่ายยา 2. ลดระยะเวลาการรอคอย 3. ลดการสื่อสารและการส่งผู้ป่วยกลับไปพบแพทย์ เพื่อขอเอกสารแนบ	-standardized work -IT

ปัญหาที่จะแก้ไข	แผนการแก้ไข	วัตถุประสงค์	เครื่องมือ
3. ขาดการประสานงานที่ดีในทีม	1. กำหนดผู้รับผิดชอบหลักและผู้รับผิดชอบรองในกระบวนการต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนหรือช่องว่าง	1. ลดระยะเวลาการรอคอย	-standardized work
4. ภาระงานมากไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากร	1. จัดลำดับความสำคัญของการทำงาน 2. มอบหมายงานแต่ละตำแหน่งให้สามารถทำงานทดแทนกันได้ 3. มอบหมายหน้าที่หลัก และหน้าที่รอง เพื่อสามารถเสริมงานเมื่อเกิดคอขวด	1. ลดระยะเวลาการรอคอย 2. เพิ่มการไหลของงาน	-standardized work -cross training -job rotation
5. ขั้นตอนการติดต่อแพทย์เมื่อไอบามีปัญหาค่อนข้างยุ่งยาก	1. ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น 2. จัดทิศทางการไหลของงานให้คล่องตัวไม่ย้อนไปมา 3. กำหนดตัวเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนและส่งต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพ(seamless)	1. ลดระยะเวลาการรอคอย	-standardized work -CQI -eliminate -pull system -cell concept
6. สำรองยาไม่เพียงพอ	1. เตรียมความพร้อมในการสำรองยาล่วงหน้าโดยดูจากสถิติการสั่งยา 2. มีระบบเบิกยาควมอย่างมีประสิทธิภาพ	1. เพื่อให้มียาพร้อมใช้	-standardized work -visual control

ปัญหาที่จะแก้ไข	แผนการแก้ไข	วัตถุประสงค์	เครื่องมือ
7. จัดยา/ตรวจสอบยาผิด/ไม่ครบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนการจัดยาทุกครั้งก่อนส่งขึ้นตอนต่อไป 2. มีระบบ double check พร้อมหาสาเหตุและแนวทางป้องกันกรณีเกิดความคลาดเคลื่อน 3. จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับยาใหม่และยาที่มีโอกาสเกิดความคลาดเคลื่อนได้บ่อย 4. ปรับชื่อยาและข้อมูลที่จำเป็นในฐานทะเบียน ในรายการยาที่เคยมีอุบัติการณ์เกิดความคลาดเคลื่อนได้บ่อย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อลดความคลาดเคลื่อนทางยา 2. ลดระยะเวลาการรอคอย 	<ul style="list-style-type: none"> -standardized work -visual control -CQI -5ส. -double check
8. ไม่ได้จัดลำดับความสำคัญของใบสั่งยา	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดลำดับความสำคัญของใบสั่งยา (การจ่ายยาค่วน) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลดระยะเวลาการรอคอย 2. ลดความแออัดของผู้มาใช้บริการในช่วงเวลาเร่งด่วนหน้าห้องจ่ายยา 	<ul style="list-style-type: none"> -Decreased Batch -Just in time

- วิเคราะห์กระบวนการทำงานทั้งหมด แก้ไขปัญหาตามแนวทางที่วางไว้ และกำหนดกระบวนการทำงานใหม่ แผนภูมิที่ 3 (ภาคผนวกหน้า 3) พร้อมทั้งจัดทำแนวทางและปฏิบัติตามแนวทางจ่ายยาค่วน (1-2 รายการ) แผนภูมิที่ 4 (ภาคผนวกหน้า 4)

6.2 หลังปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Post-Lean)

- ดำเนินการตามกระบวนการทำงานใหม่ พร้อมให้บริการจ่ายยาค่วนสำหรับผู้ป่วยที่มีรายการยาไม่เกิน 2 รายการเพื่อลดความแออัดของผู้มาใช้บริการในช่วงเวลาเร่งด่วนหน้าห้องจ่ายยา

- จับเวลาในแต่ละกระบวนการทำงาน รวมถึงระยะเวลาที่ต้องรอในแต่ละขั้นตอน โดยใช้แบบฟอร์มบันทึกเวลาหลังปรับปรุงกระบวนการ (Post-Lean) (ภาคผนวกหน้า 6)

- เก็บข้อมูลความพึงพอใจผู้รับบริการหลังจากได้รับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา โดยใช้แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจในการรับบริการ (ภาคผนวกหน้า 7)

- นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหา เวลาเฉลี่ยในการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา ร้อยละความพึงพอใจต่อระยะเวลาการรอรับยาในระดับดีขึ้น ไป และประสิทธิภาพในการทำงาน ของหน่วยงานหลังปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Post-Lean)

ประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานหลังปรับปรุงกระบวนการ (Post-Lean)

$$= \frac{\text{เวลาที่มีคุณค่า} \times 100}{\text{เวลาทั้งหมด}}$$

$$= (7 \times 100/45.89)$$

$$= 15.25$$

7. ผลสำเร็จของงาน

การจัดระบบการจ่ายยาที่สามารถลดระยะเวลาการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา ของผู้ป่วยนอกในชั่วโมงเร่งด่วนได้ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่ทำให้เกิดความล่าช้าในการ จ่ายยา พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข ทำให้ผู้ป่วยได้รับยาเร็วขึ้น และพึงพอใจการให้บริการมากขึ้น แต่เดิมห้องจ่ายยานอก ชั้น 2 รับผิดชอบเวลาการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยาในชั่วโมงเร่งด่วน (10.00-12.30 น.) ภายใน 60 นาที จากการเก็บข้อมูลเวลาการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยาหลัง ปรับปรุงกระบวนการทำงาน โดยนำระบบ Lean มาใช้ทำให้เวลาการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา ในชั่วโมงเร่งด่วน ลดลงถึงร้อยละ 32.51 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อระยะเวลาการรอรับยาใน ระดับดีขึ้นไปเพิ่มขึ้น ร้อยละ 44.15 และประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 10.29 เป็นร้อยละ 15.25 ดังที่ปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลสำเร็จของงาน

รายการ	Pre-Lean	Post-Lean	ผลสำเร็จของงาน
1 ระยะเวลาเฉลี่ยในการรอรับยา และรับคำแนะนำการใช้ยาของผู้ป่วย นอก ที่ห้องจ่ายยาชั้น 2 ในชั่วโมง เร่งด่วน (10.00-12.30 น.)	68 นาที	45.89 นาที	ลดลงร้อยละ 32.51
2 จำนวนผู้รับบริการมีความพึงพอใจ ต่อระยะเวลาการรอรับยาในระดับดีขึ้น ไป	ร้อยละ 61	ร้อยละ 87.93	เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.15
3 ประสิทธิภาพในการทำงานของ หน่วยงาน (ในเวลาที่ทำกันสามารถ ทำงานได้ปริมาณงานเพิ่มขึ้น)	ร้อยละ 10.29	ร้อยละ 15.25	เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.20

8. การนำไปใช้ประโยชน์

8.1 นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการให้บริการแก่ลูกค้าผู้ป่วยนอก

8.2 ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

9. ความยุ่งยาก ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ

9.1 มียาบางรายการที่ขั้นตอนในการจ่ายยาต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจลงนาม เช่น ยาในบัญชียา จ(2) ทำให้กระบวนการจ่ายยาล่าช้า

9.2 เจ้าหน้าที่มีภาระงานหลายด้าน ไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากร

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 การลดขั้นตอนการทำงานเพื่อลดระยะเวลาการรอรับยา ต้องมุ่งเน้นในมุมมองของผู้ป่วย เป็นสำคัญ ขั้นตอนที่หายไปต้องไม่เป็นขั้นตอนที่จำเป็นหรือมีความสำคัญกับผู้ป่วย

10.2 การกำจัดความสูญเปล่าในระบบของตนเอง ต้องไม่เป็นการเพิ่มความสูญเปล่าให้หน่วยงานหรือระบบที่เกี่ยวข้อง

10.3 ในการลดความสูญเปล่าประเภท Defect (ความคลาดเคลื่อนทางยา) จำเป็นต้องหาสาเหตุที่แท้จริงและใช้หลายวิธีร่วมกัน ประเด็นที่สำคัญได้แก่

10.3.1 การจัดให้มีการเรียนรู้ประสบการณ์และวิเคราะห์หาสาเหตุร่วมกันเป็นประจำ และอย่างต่อเนื่อง เป็นวิธีที่จะช่วยลดความคลาดเคลื่อนทางยาได้ดี โดยเฉพาะเมื่อมีเจ้าหน้าที่ใหม่เข้ามาทำงาน

10.3.2 การใช้วิธี Tall man letter ร่วมกับการใช้ชื่อการค้า จะสามารถช่วยลดความคลาดเคลื่อนทางยาในกลุ่ม sound alike ได้มากขึ้น

10.3.3 การลดความคลาดเคลื่อนทางยาประเภทจัดยาผิดความแรง อาจต้องใช้หลายวิธีร่วมกัน แต่พบว่าการใช้ชื่อการค้ามาสร้างความแตกต่าง จะเป็นวิธีที่ได้ผลที่สุด

10.3.4 การทำตารางสูตรคูณ ในบริเวณที่จัดยา ช่วยเพิ่มความรวดเร็วในการคำนวณจำนวนแผงยา และลดความคลาดเคลื่อนในการจัดยา

10.4 หลังจากปรับปรุงกระบวนการแล้ว จะต้องทำให้การปฏิบัติงานดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ โดยการจัดทำมาตรฐานงาน และมีการทบทวนความเหมาะสมของมาตรฐานเป็นประจำ

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นางสาวสิวิกา อยู่สุข)

ผู้ขอรับการประเมิน

๒๒ ม.ค. ๒๕๕๙

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอขอข้างต้นถูกต้อง
 ตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นางจันทิมา อูธารวุฒิพงษ์)

ผู้ร่วมดำเนินการ

๒๒ ม.ค. ๒๕๕๙

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นางชวพร ลีลาเวทพงษ์)

ตำแหน่ง เกสัชกรชำนาญการพิเศษ (ด้านเภสัชกรรมคลินิก)

หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรม

กลุ่มบริการทางการแพทย์ กลุ่มงานเภสัชกรรม

โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

๒๒ ม.ค. ๒๕๕๙

ลงชื่อ.....

(นายสมชาย จິมีโชค)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

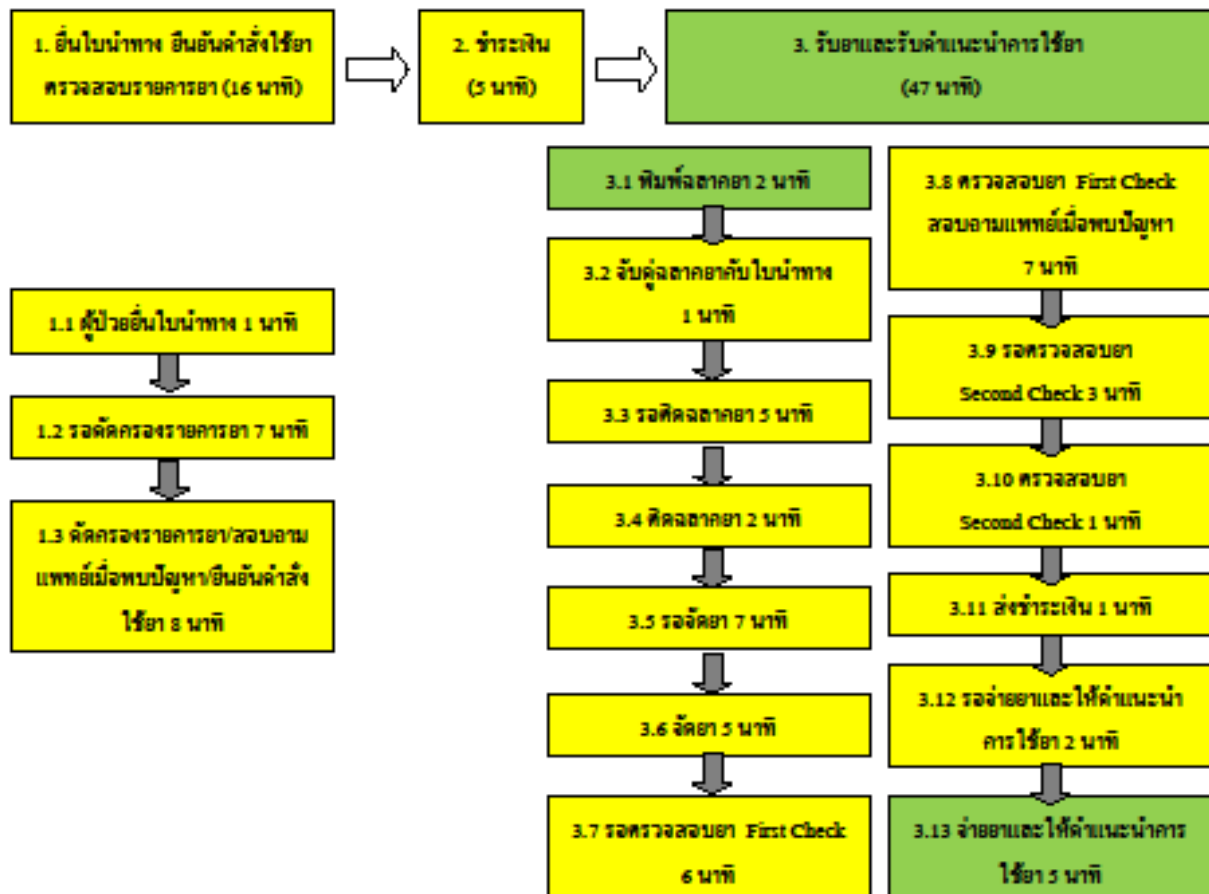
๒๒ ม.ค. ๒๕๕๙

เอกสารอ้างอิง

- (1) เกียรติขจร โฆมานะสิน, LEAN : วิธีแห่งการสร้างคุณค่าสู่องค์กรที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2550 : น.13,14

ภาคผนวก

แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนรอรับยาก่อนปรับปรุงกระบวนการ (Pre-Lean)

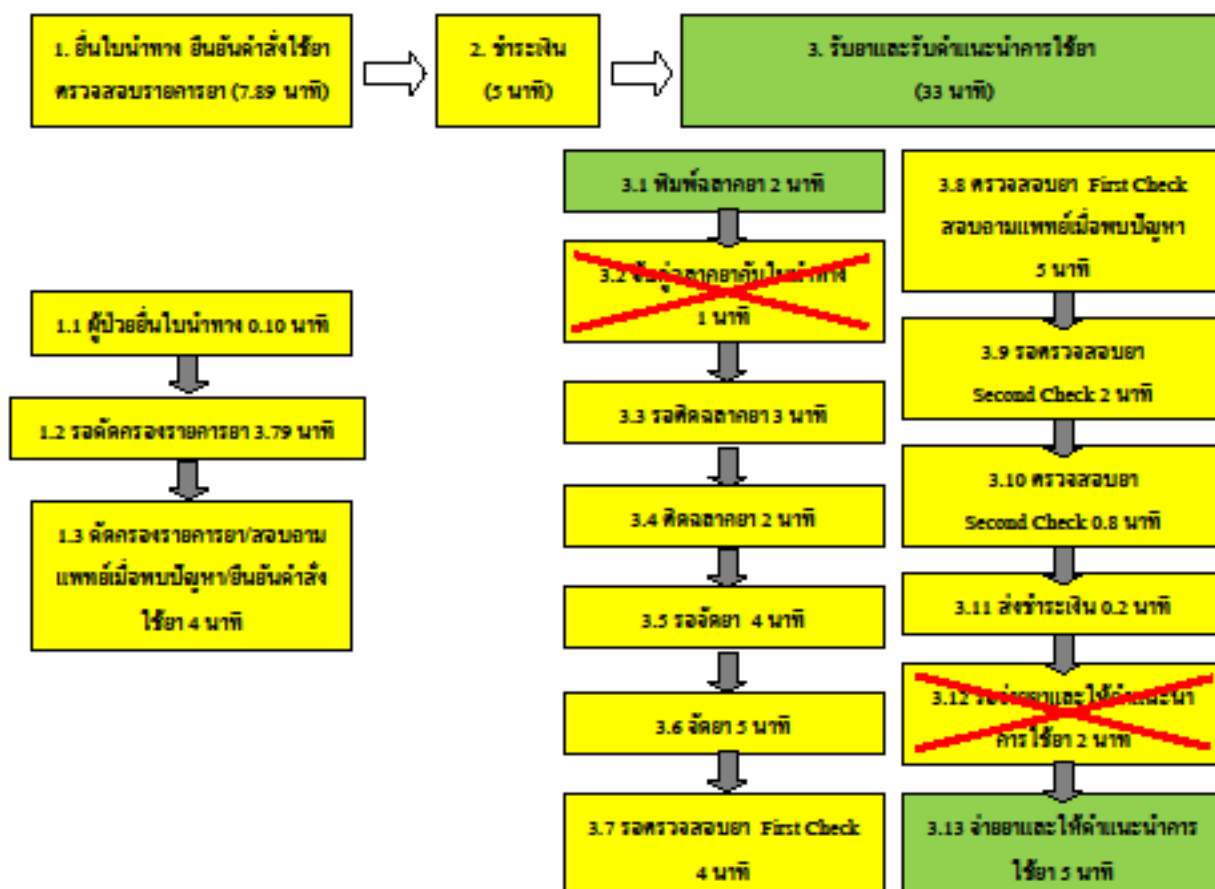
$$\begin{aligned}
 \text{ประสิทธิภาพ} &= \frac{\text{เวลาที่มีคุณค่า} \times 100}{\text{เวลาทั้งหมด}} \\
 &= (7 \times 100/68) \\
 &= 10.29
 \end{aligned}$$

แผนภูมิที่ 2 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาโดยใช้แผนภูมิกระดูกปลา (Fish Bone Diagram)

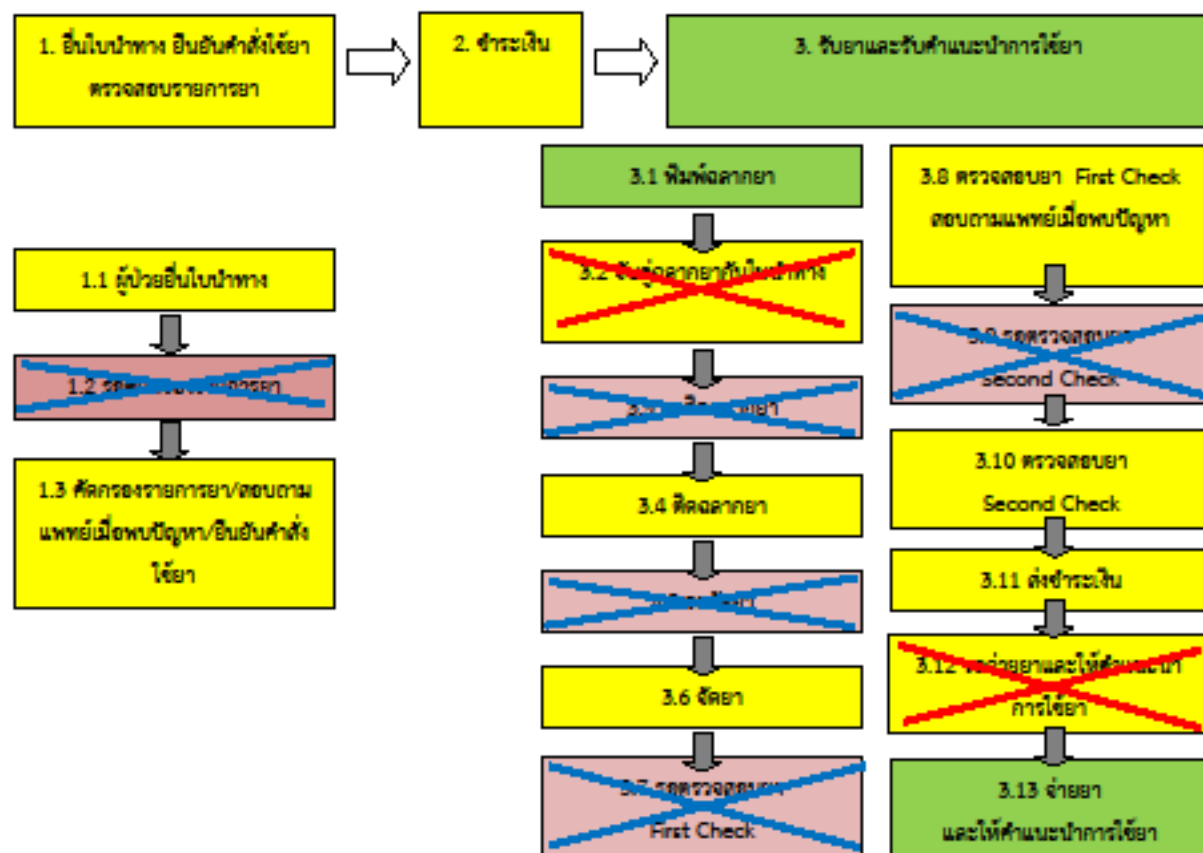

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนรอรับยาหลังปรับปรุงกระบวนการ (Post-Lean)

$$\begin{aligned}
 \text{ประสิทธิภาพ} &= \frac{\text{เวลาที่มีคุณค่า} \times 100}{\text{เวลาทั้งหมด}} \\
 &= \frac{7 \times 100}{45.89} \\
 &= 15.25
 \end{aligned}$$

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนรอรับยาคว่น (1 – 2 รายการ) หลังปรับปรุงกระบวนการ (Post-Lean)

ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกเวลาก่อนปรับปรุงกระบวนการ (Pre-Lean)

แบบบันทึก Pre-Lean สดเวลาขอรับยา กระบวนการขอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา วัน/เดือน/ปี.....สิทธิผู้ป่วย.....			
ลำดับ	ขั้นตอน	เวลาที่ เริ่ม	เวลาที่ เสร็จ
1	ยื่นใบนำทางและรับบัตรคิว		
2	คัดกรองรายการยา/สอบถาม แพทย์เมื่อพบปัญหา		
3	พิมพ์ฉลากยา		
4	จับคู่ฉลากยากับใบนำทาง		
5	ติดฉลากยา		
6	จัดยา		
7	ตรวจสอบยา 1 st check/ สอบถามแพทย์เมื่อพบปัญหา		
8	ตรวจสอบยา 2 nd check		
9	ส่งชำระเงิน		
10	จ่ายยาและให้คำแนะนำการใช้ยา		
หมายเหตุ.....			

ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกเวลาหลังปรับปรุงกระบวนการ (Post-Lean)

แบบบันทึก Post-Lean ลดเวลารอรับยา กระบวนการรอรับยาและรับคำแนะนำการใช้ยา วัน/เดือน/ปี.....สิทธิ์ผู้ป่วย.....			
ลำดับ	ขั้นตอน	เวลาที่ เริ่ม	เวลาที่ เสร็จ
1	ขึ้นโบนำทางและรับบัตรคิว		
2	คัดกรองรายการยา/สอบถาม แพทย์เมื่อพบปัญหา		
3	พิมพ์ฉลากยา		
4	ติดฉลากยา		
5	จัดยา		
6	ตรวจสอบยา 1 st check/ สอบถามแพทย์เมื่อพบปัญหา		
7	ตรวจสอบยา 2 nd check		
8	ส่งชำระเงิน		
9	จ่ายยาและให้คำแนะนำการใช้ยา		
หมายเหตุ.....			

ตัวอย่างแบบฟอร์มแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจในการ ได้รับความบริการ

แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจในการ ได้รับความบริการ

งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

ข้อมูลผู้รับบริการ ณ วันที่..... เวลา.....

สิทธิการรักษา ( ) ประกันสุขภาพถ้วนหน้า ( ) ประกันสังคม ( ) ข้าราชการ/ต้นสังกัด ( ) อื่นๆ

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นชอบของท่าน

(1 = แย่มาก, 2 = แย่, 3 = ปานกลาง, 4 = ดี, 5 = ดีมาก)

การให้บริการ ณ จุดรับยา	1	2	3	4	5	หมายเหตุ
ระยะเวลาในการรอรับยานับจากยื่นใบนำทาง						
เภสัชกรผู้ส่งมอบยาและให้คำแนะนำการใช้ยา						
ความเข้าใจเกี่ยวกับรายการยาที่ได้รับ						

ความคิดเห็นโดยรวม พึงพอใจ ไม่พึงพอใจ

คำแนะนำและข้อควรปรับปรุงในการให้บริการ

ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

**ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ของ นางสาวสีวิกา อยู่สุข**

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เกษัชกรชำนาญการ (ด้านเวชกรรมคลินิก)
(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 655) สังกัด กลุ่มบริการทางการแพทย์ กลุ่มงานเวชกรรม
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักการแพทย์
เรื่อง การให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วยโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง

หลักการและเหตุผล

โรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง เป็นโรคเรื้อรังทางระบบทางเดินหายใจที่สร้างความทุกข์ทรมานแก่ผู้ป่วย และเป็นสาเหตุที่สำคัญของการเจ็บป่วยที่นำผู้ป่วยเข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาล ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย โดยทำให้สุขภาพทางด้านร่างกายด้อยลง จากการที่ผู้ป่วยจะหอบเหนื่อย แน่นหน้าอก ทำให้ไม่สามารถออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมประจำวันได้ตามปกติ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อภาวะจิตใจและอารมณ์ของผู้ป่วย และก่อให้เกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของชาติอีกด้วย โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์เองก็มีผู้ป่วยที่เป็นโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรังจำนวนมาก ในเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม ปี 2557 มีจำนวนผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาที่ห้องฉุกเฉินด้วยอาการหอบเหนื่อยพลัน จำนวนประมาณ 650 ราย 1160 ครั้ง

ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้ป่วยโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง คือความไม่ร่วมมือในการใช้ยาตามแพทย์สั่ง ซึ่งเภสัชกรควรมีบทบาทในการดูแลการใช้ยาของผู้ป่วยโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง โดยช่วยแก้ไขหรือลดปัญหาที่เกิดจากการใช้ยา ทำให้ผู้ป่วยมีความรู้ และสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ช่วยส่งเสริมให้การรักษามีประสิทธิภาพ ลดอัตราการเข้ารักษาในห้องฉุกเฉิน รวมทั้งการนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล ส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายลงได้

วัตถุประสงค์และหรือเป้าหมาย

1. เพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาดีขึ้น และเพิ่มความร่วมมือในการใช้ยา
  - ทำให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมอาการของโรคให้สงบลงได้
  - ป้องกันไม่ให้เกิดการกำเริบของโรค
  - ผู้ป่วยสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้เช่นเดียวหรือใกล้เคียงกับคนปกติ
  - ลดภาวะแทรกซ้อนจากการใช้ยารักษาโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง
2. เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วยโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง ให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งโรงพยาบาล

กรอบการวิเคราะห์ แนวคิด ข้อเสนอ

การให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วยโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง หมายถึง การให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ป่วยเกี่ยวกับโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง การรักษา และการป้องกันอาการหอบ การหลีกเลี่ยงปัจจัยกระตุ้น การให้ความรู้เรื่องยา ตั้งแต่ชื่อยา สรรพคุณ ขนาด วิธีบริหารยา โดยเฉพาะยาสูดพ่นที่ต้องมีเทคนิคพิเศษ อาการไม่พึงประสงค์ของยา เป็นต้น รวมทั้งการเสนอแนะวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากยา ปัญหาการใช้ยาตามแผนการรักษาแก่ผู้ป่วยเฉพาะราย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ป่วยได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคหืดและหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง การรักษาและป้องกันอาการหอบ การหลีกเลี่ยงปัจจัยกระตุ้น
2. ผู้ป่วยได้รับความรู้เรื่องยา ตั้งแต่ชื่อยา สรรพคุณ ขนาด วิธีบริหารยา โดยเฉพาะยาสูดพ่นที่ต้องมีเทคนิคพิเศษ อาการไม่พึงประสงค์ของยา รวมถึงวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากยา
3. ผู้ป่วยสามารถใช้ยาได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ การใช้ยาในขนาด ความถี่ เวลาที่เหมาะสม และการมารับยาตามนัด
4. ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถออกกำลังกาย หรือทำกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ป่วยสามารถใช้ยาได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ การใช้ยาในขนาด ความถี่ เวลาที่เหมาะสม และการมารับยาตามนัด เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผู้ป่วยที่ใช้ยาสูดพ่นสามารถใช้ยาสูดพ่นได้ถูกต้อง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. อัตราการเข้ารับการรักษาที่ห้องฉุกเฉินด้วยอาการหอบเฉียบพลันของผู้ป่วยที่ได้รับคำปรึกษาลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

(ลงชื่อ) .....

(นางสาวสิวิกา อยู่สุข)

ผู้ขอรับการประเมิน

๒๕ ส.ค. ๒๕๕๘

.....